

ŠAKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS

ASMENS SU NEGALIA GEROVĖS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2025-09- Nr.
Šakiai

Posėdis įvyko 2025 m. rugsėjo 5 d., 9.00-11.30 val.

Posėdžio pirmininkė – Gintautė Didžbalienė

Posėdžio sekretorė – Sonata Černauskienė

Dalyvavo Asmens su negalia gerovės tarybos nariai: Darius Aštrauskas, Gerda Dabrovolskytė, Biruta Jančaitienė, Aistė Griunė, Daiva Pilypaitytė, Saulius Rakauskas, Jurga Raškauskienė, Martynas Remeikis, Erika Stikliuvienė, Edita Zubrickienė.

Nedalyvavo – Roma Dėdynienė.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl Asmens su negalia gerovės tarybos sudėties atnaujinimo / papildymo.
2. Dėl įstaigų interneto svetainių prieinamumo asmenims su negalia.
3. Dėl statinių prieinamumo asmenims su negalia.
4. Dėl apklausos apie Šakių rajono prieinamumą rezultatų aptarimo.
5. Dėl pasaulinės žmonių su negalia dienos minėjimo organizavimo.
6. Kiti aktualūs klausimai.

1. SVARSTYTA. Dėl Asmens su negalia gerovės tarybos sudėties atnaujinimo / papildymo.

Gintautė Didžbalienė. Gauta Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus pažyma „Dėl Seimo kontrolierės pradėto tyrimo savo iniciatyva dėl Asmens su negalia gerovės tarybų sudarymo miestų (rajonų) savivaldybėse Nr. 4D-2024/2-587“. Seimo kontrolierė ištyrė visas savivaldybes, kaip jose vykdomos asmenų su negalia gerovės tarybų veikos, kaip jos tvirtinamos, kaip organizuojamos nuo 2024 metų pradėjus Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros veiklas. Mūsų savivaldybės Asmens su negalia gerovės tarybos sudėtis patvirtinta savivaldybės mero 2024 m. liepos 24 d. potvarkiu Nr. MT-395 „Dėl asmenų su negalia gerovės tarybos sudėties patvirtinimo“ ir 2024 m. liepos 31 d. potvarkiu MT-409 „Dėl Šakių rajono savivaldybės mero 2024 m. liepos 24 d. potvarkio Nr. MT-395 „Dėl asmenų su negalia gerovės tarybos sudėties patvirtinimo pakeitimo“. Asmens su negalia gerovės tarybą sudaro 12 asmenų, iš kurių: 4 Šakių rajone veikiančių organizacijų atstovaujančių asmenims su negalia interesams atstovai, 7 savivaldybės administracijos atstovai ir 1 savivaldybės tarybos narys. Atsižvelgiant į Seimo kontrolierės rekomendacijas, Asmens su negalia gerovės tarybos turėtų būti sudaromos iš narių po lygiai atstovaujančių savivaldybę ir asmenų su negalia bendruomenę.

Siūlyčiau šiandien apsitarti iš kurių rajone veikiančių organizacijų, atstovaujančių asmenims su negalia interesus, galėtume prašyti deleguoti atstovus į gerovės tarybos veiklą.

NUTARTA. Į Šakių rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos veiklą siūlyti deleguoti atstovus iš Šakių socialinių paslaugų centro, Šakių rajono žmonių su negalia sąjungos ir Šakių parapijos globos ir užimtumo centro.

2. SVARSTYTA. Dėl įstaigų interneto svetainių prieinamumo asmenims su negalia.

Gintautė Didžbaliėnė. Trumpai apžvelgsime internetinių svetainių prieinamumo asmenims su negalia pokyčius nuo paskutinio susitikimo gegužės mėnesį.

Aistė Griunė. Pokyčių išties nelabai yra. Gegužės mėnesio pradžioje buvo peržiūrėtos internetinės svetainės pagrindinių Šakių rajono socialines paslaugas teikiančių įstaigų, globos įstaigų, ugdymo įstaigų, sveikatos įstaigų ir muziejų. Kad būtų pilnai pritaikyta visa internetinė svetainė neradau nei pas vieną. Daug kas turi įsdiegę prieinamumo įrankius, bet tai nėra tinkama skaitymo programoms, kadangi turi būti tam tikri standartai. Paminėtina, kad savivaldybės puslapį taip pat sunku skaityti. Tada parašiau raštą įstaigoms dėl prieinamumo įrankių įdiegimo internetinėse svetainėse. Rugsėjo pradžioje peržvelgus minėtas internetines svetaines, pokyčių nėra.

Erika Stikliuvienė. Kas liečia svetainių prieinamumą, visus konsultuoja Andžėjus Ravanas. Jis peržvelgęs savivaldybės internetinį puslapį pateikė keletą pastabų dėl nepatogumų ir netikslumų iš puslapio prieinamumo pusės:

- nenaudojamos antraštės arba naudojamos netinkamai (turint omenyje ne vizualiai, o programiškai, kas yra reikalinga pagalbinėmis technologijomis);
- su pagalbinėmis technologijomis negalima patogiai naršyti po meniu (klavetūrai užėjus ant meniu punkto, kuris turi submeniu, pagalbinėmis technologijomis apie tai nepranešama, neregys negali suprasti, kad galima jį išsiskleisti. Klavetūros pagalba išsiskleidus submeniu, būtų gerai galėti jį suskleisti naudojant escape mygtuką);
- yra nuorodų, kurios neužvardintos (pvz.: intagram, facebook, telefono numeriai...).

Čia pateiktos tik kelios klaidos dėl kurių į internetinį puslapį įėjęs neregys negalėtų juo naudotis.

3. SVARSTYTA. Dėl statinių prieinamumo asmenims su negalia.

Gintautė Didžbaliėnė. Mes, kaip savivaldybė turime labai jautriai sureaguoti, nes ir stasis sistemoje mūsų savivaldybė nėra pilnai suregistruota ir klausimynai nėra pilnai užpildyti. Šiame, savivaldybės pastate, turime pilnai įregistruotą su klausimynais tik VMI įstaigą. Valstybinės įstaigos, tokios kaip pasienis, kai kurios gydymo įstaigos, Sodra yra pilnai įsiregistravusio stasis sistemoje, o kitoms rajono įstaigoms tai padaryti sekasi silpnai.

Aistė Griunė. Dėl pastatų prieinamumo situacija yra geresnė. Visoms įstaigoms buvo išsiųstas raginamasis raštas dėl duomenų suvedimo į stasis sistemą. Didžioji dalis pastatų yra valstybės pavaldume, tai bendras prieinamumas yra geresnis ir didesnis nei pačios savivaldybės. Bendras prieinamumas nėra aukštas. Todėl kilo mintis realiai pasižiūrėti situaciją ir būtų galima asmens su negalia gerovės tarybai (pilna ar nepilna sudėtimi) gyvai vyksti į įstaigas, seniūnijas. Po tokių išvykų būtų galima parengti kiekvienai įstaigai rekomendacijas ir netgi nusimatyti terminus per kuriuos būtų pašalinti trūkimai.

Saulius Rakauskas. Daugelyje rajonų yra nurodoma, kad prieinamumas asmenims su negalia yra iš dalies pritaikyta, nors yra ir laiptai ir pandusas. Kaip čia suprasti ar tai tik „pliusiuko“ užsidėjimas.

Daiva Pilypaitytė. Asmenys su negalia turi visokių negalių: judėjimo negalia, regos negalia, klausos negalia. „Iš dalies pritaikyta“ reiškia, kad asmenims su judėjimo negalia pastatas yra pritaikytas, o asmenims su regos negalia nepritaikytas.

NUTARTA. Planuojamus vizitus į įstaigas pradėti nuo sveikatos įstaigų.

4. SVARSTYTA. Dėl apklausos apie Šakių rajono prieinamumą rezultatų aptarimo.

Gintautė Didžbaliėnė. Apklausa „Apie Šakių rajono prieinamumą žmonėms su negalia“ buvo vykdyta šių metų rugpjūčio mėnesį. Į apklausą atsiliepė 49 asmenys, kurių vidutinis amžius 51 m. Apklausoje dalyvavo 28 % asmenų su negalia, 40 % asmens su negalia šeimos narys ar artimas žmogus ir 32 % kita, t.y. asmens su negalia atstovas ar socialinis darbuotojas. Respondentų buvo klausta ar patogų vaikščioti Šakių rajono gatvėmis, takais, parkais ir pan. Didžioji dalis, net 59 % atsakė, kad patogų, bet yra problemų. Pagrindinės problemos nurodytos šios: nelygūs šaligatviai, sunkūs užvažiavimai su vežimėliais, miestuose, miesteliuose trūksta poilsio vietų, suoloelių. Apklausoje dalyvavusių respondentų buvo domėtasi, kaip fiziškai jiems lengva patekti į Šakių rajone esančias įstaigas. Į tokias įstaigas, kaip seniūnija, biblioteka, kultūros centras patekti kartais būna sunku nurodė 43 % respondentai, 12 % nurodė, kad labai sunku. Nurodytos įstaigos į kurias sunkiausiai patekti, tai: bibliotekos, Šakių socialinių paslaugų centras. Į Šakių rajono gydymo įstaigų pastatus kartais sunku patekti yra 39% apklaustų respondentų ir labia sunku 14

% . Nurodytos ir įstaigos į kurias patekti sunkiausiai: Zanavykų klinika, D. Zaleskienės ambulatorija. Į Šakių rajono ugdymo įstaigas kartais sunku patekti yra 29 % respondentų , o labai sunku 6 %. Sunkiausias patekimas į Kriūkų ugdymo įstaigą.

Apklausoje dalyvavusių respondentų taip pat buvo klausta ar informacija skelbiama įvairiose rajono įstaigose yra lengvai suprantama ir prieinama. Taip, atsakė 55%, ne – 37 % apklaustųjų. Ir galiausiai buvo teirautasi ar asmenys žino į kokią įstaigą ar organizaciją gali kreiptis, jei iškyla sunkumų gauti paslaugas ar informaciją. Teigiamai atsakė 73 % ir ne – 26 % respondentų.

Apibendrinant apklausos rezultatus labiausiai juntami yra asmenų su judėjimo negalia ir regos negalia turinčių asmenų poreikiai. Atliepiant į gautus anketos rezultatus priemonių planas, kaip ir nusimatėme anksčiau, lieka toks pats.

NUTARTA. Asmens su negalia gerovės taryba apvažiuos visas Šakių rajone esančias įstaigas.

5. SVARSTYTA. Dėl pasaulinės žmonių su negalia dienos minėjimo organizavimo.

Aistė Griunė. Praeitame posėdyje buvom nusimatę gruodžio 3 dieną pasaulinės žmonių su negalia dienos minėjimą. Kadangi numatyta data salė jau užimta, šį minėjimą perkeliame į gruodžio 2 dieną. Atvažiuos sutartas atlikėjas Andrius Rimiškis. Tokios apimties renginį būtina versti į lietuvių gestų kalbą. Vertėjai į gestų kalbą verčia ir dainų tekstus. Ši paslauga yra nemokama, todėl bandysime iš anksto užsisakyti šią paslaugą. Belieka apsitarti tik renginio valandą.

NUTARTA. Pasaulinės žmonių su negalia dienos minėjimas vyks 2025 m. gruodžio 2 d. 12 val. Šakių kultūros centre.

6. SVARSTYTA. Dėl kitų aktualių klausimų.

Gintautė Didžbalienė. Dar šias metais norėčiau su Asmens su negalia gerovės tarybos nariais nuvykti į kito rajono Asmens su negalia gerovės tarybą. Smagu būtų pasižiūrėti, kaip kiti gyvena: gal parsivežtume įžvalgų, kaip sprendžiamos iškilusios problemos kitur, papasakotume ką mes darome, kokiose situacijose stringame. Siūlyčiau išvyką planuoti pirmą ar antrą spalio savaitę.

NUTARTA. Derinti spalio mėnesį Asmens su negalia gerovės tarybos išvažiuojamąjį posėdį su Vilkaviškio Asmens su negalia gerovės taryba.

Posėdžio sekretorė

Sonata Černauskienė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Šakių rajono savivaldybės administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Asmens su negalia gerovės tarybos posėdžio protokolas
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-09-29 Nr. VL E-739
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sonata Černauskienė Specialistė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-09-29 16:49
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-09-29 16:49
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2023-08-16 15:50 - 2028-08-14 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gintautė Didžbalienė Vicemerė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-09-29 16:57
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-09-29 16:58
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E
Sertifikato galiojimo laikas	2024-12-31 13:26 - 2029-12-31 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20250923.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2025-10-07)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2025-10-07 nuorašą suformavo Normanas Žemaitis
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-10-07 Dokumentų valdymo sistema „Kontora“